

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A
– SIMULARE –**

Anul școlar 2012-2013
Limba și literatura română

Varianța 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

Citește, cu atenție, textul:

„— Doăsp'ce trecute, Mândico! ce naiba faci, soro?

Așa strigă cocoana Lucșița, foarte nervoasă, intrând în odaia unde-și face toaleta madam Piscopesco.

Iar madam Piscopesco, din fața oglinzii, răspunde și mai nervoasă:

— Uf! lasă-mă dracului și dumneata, mamițo! nu vezi cum m-a pocit dobitoaca? fir-ar afurisită să fie!

Dobitoaca este guvernanta la copii, și piaptână și pe madam Piscopesco; cocoana Lucșița este mama lui madam Piscopesco, iar madam Piscopesco este soția lui d. Piscopesco, proprietarul uneia dintre cele mai elegante și mai confortabile vile din Sinaia. [...]

Ce este? ce s-a-ntâmplat în familia Piscopesco pentru ca toată lumea din vila „Esmeralda” să fie așa de emoționată și de nervoasă? [...] Din înaltul ordin al maiestăților lor, doamna și domnul Zefir Piscopesco sunt invitați pentru astăzi, la ora 1 d.a., a lua dejunul la castelul Peleş!

— Unde-i dobitoaca, mamițo? trăsni-o-ar Dumnezeu s-o trăsnească! zice madam Piscopesco, ciufulindu-și tare necăjită cârlionții de la ceafă, cari nu vor să stea cum vrea dumneaei.

— Lasă-mă, soro, să te potrivesc, îi zice coana Lucșița.

Și trage lângă fereastră-n lumină pe frumoasa ei fiică; ia fierul de frizat de deasupra flăcării de spirt, îl apropie de buze, suflă-n el și-l vâcă apoi în cârlionții rebeli.

— Ești nebună, soro! țipă madam Piscopesco, ce dracu! chioară ești?... m-ai fript! [...]

— Douăsp'ce și un sfert, soro! ce dracu faceți? tot nu te-ai mai isprăvit?... vrei să-ntârziem? nu face pentru ca să ne aștepte, mai ales întâia oară!

Dar madam Piscopesco, fără s-asculte vorbele domnului Zefir Piscopesco, și încovoiindu-se de talia ei elegantă în fața oglinzii, așa ca să-și poată vedea turnura, întreabă:

— Sunt bine la spate, mamițo? [...]

— Haide odată, soro! că te las și merg singur! Sunt douăsprezece și jumătate. Încă o privire-n oglindă.

În sfârșit, madam Esmeralde Piscopesco suie în trăsura cu soțul său.

— La Peleş! și mai iute! zice către birjar d. Piscopesco, după ce și-a încrucișat brațele și s-a așezat bine.

Birjarul mână.

— Mamițo! strigă madam Piscopesco, uitându-se-napoi către coana Lucșița, care de pe verandă o scuipe, să n-o deoache; mamițo, bagă de seamă la cheile dulapului, că iar fură zahăr dobitoaca, fir-ar a dracului să fie!”

(I.L.Caragiale, „La Peleş”)

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *nervoasă*, *suie*, *iute*.

6 puncte

2. Explică rolul cratimei în secvența „*suflă-n el*”.

6 puncte

3. Selectează din fragmentul dat trei cuvinte care conțin diftongi.

6 puncte

4. Numește modurile de expunere prezente în text.

6 puncte

5. Comentează, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri) următoarea secvență: „*Ești nebună, soro! țipă madam Piscopesco, ce dracu! chioară ești?... m-ai fript!*”.

6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 rânduri), în care să argumentezi caracterul epic al fragmentului dat din textul „La Peleş”, scris de I.L. Caragiale. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două caracteristici ale genului epic;
- să evidențiezi prin două argumente prezența elementelor caracteristice genului epic în textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecți limitele de spațiu indicate.

SUBIECTUL AL II-LEA

(36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul:

„La 8 ani am citit «20 000 de leghe sub mări». Cred că era o carte foarte groasă. Era cartonată. Prin ea am descoperit cititul hulpav. [...] Dar ce-mi plăcea atât de mult la citit? Faptul, pesemne, că puteam aluneca într-o altă lume. Cu fiecare carte într-o altă lume. În oricât de multe lumi. La nesfârșit. Cu fiecare carte plecam în altă călătorie, fugeam în altă viață. [...]*

Mă «marcau» cărțile? Desigur. Toată viața m-au marcat. Dar e corect să spun că mi-au marcat vârstele vieții. La 8 ani, Jules Verne mi-a deschis mintea către ideea de «pluralitate a lumilor». Imediat după aceea, mi-a căzut în mână o carte a lui Edmondo de Amicis, «Cuore, Inimă de copil». Nu-mi mai aduc aminte nimic din ea. Dar m-a făcut să descopăr mila, o milă sfâșietoare, insuportabilă. Țin minte că am citit-o toată înlăcrimat. Uneori plângeam atât de tare, încât, nemaiputând să văd literele din cauza lacrimilor, trebuia să mă opresc din citit. Poate că era o carte kitsch. Dar ce importanță are? Mi-a deschis sufletul ca pe o rană, mi-a educat mila. [...] Apoi, pe la 10-11 ani, citind «Ivanhoe» a lui Walter Scott și, cam în același timp, cărțile lui Alexandre Dumas, am descoperit gustul înfruntării, idealul de vitejie al bărbatului și ideea de erou. Iar când mi-a căzut în mână «Contele de Monte-Cristo» am trăit patetic nedreptatea și am simțit dulceața răzbunării.*

Sunt convins că cititul între 8 și 14 ani este echivalentul în viața oamenilor al deprinderii vânatului la feline. Căci, așa cum învățarea vânatului este partea esențială a «educației» pentru puiul de tigru, cărțile îi arată copilului care sunt pozițiile fundamentale pe care trebuie să le ocupe de la bun început pentru ca parcursul vieții să fie străbătut în mod onorabil.”

(Gabriel Liiceanu, *Cum învață puii de oameni să vâneze*, în volumul „Cărțile care ne-au făcut oameni”)

*hulpav – lacom

*kitsch – creație de nivel artistic scăzut

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:

- care este sentimentul pe care autorul l-a descoperit la vârsta copilăriei prin intermediul cărții «Cuore, Inimă de copil»;
- care este vârsta la care naratorul consideră că se descoperă idealul de vitejie al bărbatului și gustul înfruntării, prin citit.

2. Scrie titlul textului din care este extras fragmentul și denumirea volumului în care acesta a apărut. **4 puncte**

3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: „Dar ce-mi plăcea atât de mult la citit?” **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: „învățarea vânatului este partea esențială a «educației»”. **4 puncte**

5. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare și precizează felul primei subordonate: „Dar e corect să spun că mi-au marcat vârstele vieții.” **4 puncte**

6. Construieste o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă printr-un adverb relativ. **4 puncte**

B. Într-o compunere de 100-150 de cuvinte (10-15 rânduri), exprimă și argumentează opinia ta despre rolul cărților în viața unui tânăr. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să formulezi o opinie cu privire la subiectul dat;
- să susții prin două argumente logice opinia formulată;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecți limitele de spațiu indicate.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 1 p; coerența textului – 2 p; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p; ortografia – 3 p; punctuația – 2 p; așezarea corectă în pagină, lizibilitatea – 2 p)